

Vänsterpress om Brasilien – våren 2016

Under det senaste året har Brasilien genomgått en allt djupare ekonomisk och politisk kris. Landet har skakats av en lång rad korruptionsskandaler som omfattar såväl industrimän som politiker (tillhörande både det regerande arbetarpartiet och högeroppositionen). Den mest kända av dessa korruptionsskandaler är den som gäller det statliga oljebolaget Petrobras.

Det är främst arbetarpartiet som hamnat i skottgluggen, med krav på rättegång mot förre presidenten Lula och avsättning av den nuvarande presidenten Dilma Rousseff. Från högeroppositionen ingår givetvis detta i dess kampanj för att störta regeringen och själv ta över regeringsmakten. Och i detta har den stöd av viktiga delar av det brasilianska kapitalet.

Se även: Perry Anderson, [Kris i Brasilien](#)

Martin Fahlgren 30/4 2016

Innehåll

Flamman	1
<i>Korruption och kupplaner bakom Brasiliens kris</i>	<i>1</i>
Internationalen	3
<i>Brasiliansk höger bortom all anständighet</i>	<i>3</i>
Offensiv	5
<i>Dilma allt närmare riks rätt – nytt kapitel i Brasiliens politiska kris</i>	<i>5</i>
Proletären	8
<i>Reaktionens revansch i Brasilien</i>	<i>8</i>

Flamman

Korruption och kupplaner bakom Brasiliens kris

Anna Herdy

Flamman 1/4 2016

Den politiska krisen i Brasilien intensifieras. Oppositionen anklagar presidenten Dilma Rousseff för att skydda företrädaren Lula da Silva från att åtalas för korruption. Regeringen och folkrörelserna anklagar oppositionen för att planera en "mjuk statskupp".

Den 4 mars anlände 200 poliser, beväpnade som för ett krig, ledda av fyra officerare och fyra federala åklagare till den förre presidenten Lula da Silvas bostad för att gripa honom. Inför en förbluffad "Lula" förklarade åklagarna att han skulle "förhöras". Den militära operationen följdes direkt i medierna som i förväg hade informerats om tillslaget.

Den 13 mars gick flera miljoner från den brasilianska högeroppositionen ut på gatorna i São Paulo och Rio de Janeiro och krävde Dilma Rousseffs avgång och rättegång mot Rousseff och Lula. I kongressen finns även förslag på att Rousseff ska avsättas som president.

Den 18 mars samlades i sin tur regeringsanhängarna i Sao Paulo till en inte obetydlig demonstration till stöd för duon och regeringen. Större delen av vänstern och de sociala folkrörelserna slöt upp och krävde samtidigt en radikaliseringspolitik istället för de politiska och ekonomiska eftergifterna till oppositionen och den brasilianska arbetsgivarföreningen som länge har dominerat politiken.

"Operation Tvätt med Tryck"

De allt mer högljudda kraven på presidentens avgång har sin bakgrund i en korruptions-skandal med förgreningar in i det statliga oljebolaget Petrobras, den så kallade Operação Lava Jato-affären ("Operation Tvätt med Tryck"). Den federala polisen inledde sina undersökningar den 17 mars 2014 i vad som till en början antogs vara just tvätt av korruptionspengar. Allteftersom svällde skandalen och kom att omfatta såväl industrimän som politiker, några med försänkningar i det regerande arbetarpartiet Partido dos Trabalhadores. Framförallt misstänktes den förre chefen för Petrobras, Paulo Roberto Costa.

Anklagelserna mot Lula handlar om innehav av en lyxlägenhet som den förre presidenten alltid har förnekat ska ha tillhört honom. Åklagarämbetet i São Paulo säger att det inte kan offentliggöra det utredningsmaterial som dokumenterats och att det kommer att ta lång tid att analysera.

Lula som premiärminister

När president Rousseff den 17 mars meddelade att hon skulle utse Lula till ett slags premiärminister (Ministro de Casa Civil) anklagade oppositionen henne för att vilja ge Lula politisk immunitet som skydd från korruptionsanklagelserna. Bara några timmar efter utnämningen upphävde Itagiba Catta Preta Neto, en federal domare, Rousseffs ministerutnämning. Det dröjde inte länge förrän bilder började cirkulera på sociala medier där domaren deltog i demonstrationer mot regeringen Rousseff.

Men presidenten pressades ytterligare när den federala åklagaren Sergio Moro, hyllad av den brasilianska högern för sin utredning om korruption mot Rousseff och Lula, lät det oppositionella medieimperiet Globo offentliggöra en telefonavlyssning som den brasilianska polisen hade gjort av ett telefonsamtal mellan Rousseff och Lula. I den säger presidenten till Lula att hon ska skicka beslutsprotokollet om utnämningen som minister till honom "i händelse av behov".

De flesta jurister är överens om att avlyssningen inte bara är illegal och bryter mot författningen, själva innehållet ger egentligen heller ingen substans till anklagelserna om immunitet för att undvika åtal mot Lula.

– Att skapa konvulsioner i det brasilianska samhället som grundas på osanningar och tvivelaktiga metoder som kränker principer och konstitutionella rättigheter för medborgarna öppnar mycket allvarliga prejudikat, underströk Rousseff på en presskonferens.

Denna permanenta ”pågående utredning om korruption” är en central del av den politiska kampanjen mot regeringen Rousseff. Den är också en del av kampanjen för att ”neutralisera” Lulas planer på att ställa upp i presidentvalet 2018.

Så säger de som försvarar regeringen och Lula, däribland teologiprästen Leonardo Boff:

– Domarna agerar inte som sådana, de agerar med en oerhörd partiskhet, sa Boff nyligen till radiostationen Radio El Mundo.

Kritiska vänsterröster

Luismi Uharte, professor och forskare på den sociologiska fakulteten Universitet UPV/EHU i Baskien samt doktor i Latinamerikanska studier på Universitetet Complutense i Madrid, skriver på portalen Rebellion angående kraven om avgång av Rousseff och rättegång mot Lula:

– Krafter från rättsapparaten är strategiska agenter i processen för en statskupp. Men de är inte ensamma, de är del i ett nätverk med många förgreningar. I dag agerar det mediala oligopolet helt öppet och tar på sig en växande och central roll i talet om en statskupp. Han inkluderar andra krafter i det brasilianska samhället som pressar på för en avgörande konfrontation med regeringen Rousseff. Bland dem finns den mäktiga arbetsgivarorganisationen FIESP med säte i São Paulo.

– Det är symboliskt att platsen framför deras lokaler på Avenida Paulista har förvandlats till en tältplats för en grupp inom extremhögern som brådskande kräver en statskupp. Lokala analytiker menar att det är ironiskt att FIESP, vars eget program regeringen under det senaste året delvis har infört, såsom skattebefrielser och sänkning av energikostnaderna, nu med entusiasm ansluter sig till rörelsen för ett störtande av regeringen.

”Social” nyliberalism

Jorge Beinstein är argentinsk universitetsprofessor i ekonomisk statsvetenskap vid universitetet i Franche Comté i Frankrike. Han har under de senaste tjugofem åren varit konsult till internationella organisationer och regeringar och lett forskningsprogram i internationell ekonomi i både Europa och i Latinamerika. I dag föreläser han på universitetet i La Plata, Argentina. Till Flamman säger han att Brasilien befinner sig i något som kan betecknas som en politisk och ekonomisk återvändsgränd.

– Zigzag-politiken i Brasilien som har pendlat mellan ”social” nyliberalism och Keynesianism ”modell light” har reducerat maktutrymmet för en progressiv politik. Beroendet av råvaruexport och underkastelsen inför ett lokalt transnationaliserat finanssystem innebar slutligen en blockering för den ekonomiska expansionen. Till detta ska vi lägga kombinationen av fallande internationella råvarupriser och en recession som har genererat den politiska kris som nu utnyttjas av anhängarna till en ”mjuk kupp” och som drivs av den nationella högern och övervakas av USA.

Dilmas pakt med högern

För de jordlösa rörelse MST i Brasilien är kampen om regeringsmakten av central betydelse, säger MST:s språkrör Joao Pedro Stedile i en intervju.

– Den juridiska processen mot Lula och Dilma verkställs inte ens mot de värsta brottslingar. Målet för dessa reaktionära krafter inom rättsapparaten är att förhindra Lulas rätt att ställa upp i valet 2018. Dilmaregeringen befinner sig i en kris som den inte lyckas ta sig ur.

Borgarklassen har inte längre så stort intresse av att störta henne, deras intresse består mer i att verkställa sin nyliberala agenda, säger Stedile.

Han understryker att Dilma Rousseff är i full färd med att acceptera en pakt med högern. Den handlar om att exkludera statliga Petrobras från att utforska det påträffade olje- och gasfältet Pré-Sal och istället öppna det för de multinationella företagen. Pré-Sal är ett gigantiskt oljefält med en storlek på 200 x 800 kilometer. Enligt Petrobras kalkyler kan det hysa enorma reserver med olja och naturgas uppskattat till 1 600 miljoner kubikmeter. Oljefältet skulle göra Petrobras till det sjätte största energiföretaget i världen.

– Det handlar om den största oljereserven i världen till havs, något som storkapitalet absolut måste kontrollera. Projektet har lagts fram av senator José Serra från partiet PSDB-SP och har godkänts av senaten. Enligt Wikileaks-dokument har hans valkampanj finansierats av Chevron, säger Stedile och tillägger:

– Jag tror att vi går in i en period med stora massdemonstrationer till försvar för arbetarnas rättigheter så som rätten till arbete. Men det kommer också att genomföras demonstrationer för att försvara Lula mot kuppmarkarna.

Internationalen

Brasiliansk höger bortom all anständighet

Peter Widén

Internationalen 28/4 2016

Lotten Collin, Sveriges Radios Latinamerikakorrespondent har sen hon efterträdde Lars Palmgren, fortsatt i hans fotspår med att dela ut nålstick och ensidig kritik mot den latinamerikanska vänstern. Men något har hänt och under den senaste tiden har hennes rapporter präglats av insikt och noggrannhet. Vad som hänt med Collin är oklart, kanske har verkligheten kommit ikapp. Det är i alla fall klart att det vore orättvist om jag, som i flera texter kritiserat henne, inte ger henne ett erkännande – särskilt för den strålande och chockerande rapporten 22 april, om omröstningen i den brasilianska kongressen där högern nu försöker få president Dilma Rouseff avsatt.

Collin har i tidigare rapporter påpekat att allmänheten, även i Brasilien, systematiskt matats med desinformation. Många, även i Brasilien, tror att Dilma hotas att avsättas på grund av personlig korruption. Sanningen är att det formella fel hon begått är att ha låtit statliga banker betala lån till staten för att täcka budgetunderskott. Inte en förseelse som får adrenalinnet att rusa precis.

Collin har även påpekat att flera av de borgerliga konservativa kongressledamöter som leder hetsen mot Dilma själva står under åtal för verkliga och skandalösa mutaffärer.

Situationen kräver klargörande. Inom PT (Arbetare-Partiet) som Dilma tillhör har korruption förekommit i en icke liten skala. PT som lyftes fram till makten under stora folkliga förväntningar har idag förvandlats till ett parti inom det kapitalistiska samhällets ramar. Alla förhoppningar om en socialistisk utveckling under PT:s ledning (förhoppningar som många av oss inom vänstern världen över hade för 20 år sedan) har effektivt grusats.

Men attackerna mot Dilma och PT handlar om att högern inte kan acceptera ett parti som, trots sin anpassning till kapitalismen, fortfarande har sin bas bland massorna. De borgerliga politikerna vill ju dessutom personligen åt de köttgrytor som idag blockeras av PT-politiker.

Den brasilianska högers attacker är en del av den offensiv som borgerligheten idag bedriver i hela Latinamerika för att få bort de, åtminstone ursprungligen progressiva och vänsterinriktade, regeringar som bars fram av folkliga krav och mobiliseringar. En del regeringar var vänsternationalistiska (Argentina) och en del med socialistiska visioner, men alla gav de stort hopp när de tillträdde.

Vad högern vill göra om de får den direkta politiska makten visar idag den reaktionära regeringen i Argentina med stor tydlighet och Lotten Collin visade i sin rapport hur denna borgerliga höger ser ut. Omröstningen gick till så att alla kongressledamöter personligen skulle motivera sin röst. Många konservativa bar skyltar med texten Chao Querida (Hej då Gullet!). En unken ironi eftersom samma borgerlighet i sin kampanj mot Dilma bland annat poängterat att Dilma inte är som en riktig brasilianska; ”mjuk och vacker”.

Men den konservative kongressledamoten Jair Bolsonaro gick längre. Han dedikerade sin röst för Dilmans avsättning till den nu avlidne översten Carlos Brilhante Ustra, känd torterare under militärdiktaturen. Det var Ustra som beordrade att Dilma Rouseff skulle torteras. En tortyr som enligt Collin riktades mot Rouseffs underliv. Bolsonaro deklarerade: ”Jag tillägnar min röst till mannen som fick Dilma Rouseff att darra!”

Om Dilma Rouseff faller (senaten ska rösta också) så blir vice president Michel Temer från det superkorrumpade borgerliga partiet PDMB president.

Temer är under utredning för att tagit emot mer än 1,5 miljoner dollar i mutor från ett företag som fick kontrakt med det statliga oljebolaget Petrobras.

Detta parti är ledande i hetsen mot Dilma trots att det samarbetade med PT för att nå köttgrytorna. Åter ett exempel på PT:s tillkortakommanden: nu sätter PDMB kniven i ryggen på Dilma och PT.

Borgerlighetens kvinnosyn visades också av en veckotidning som i ett reportage visade att om Dilma faller blir Temers fru Marcella (Enligt Collin 40 år yngre än sin 75-årige man) första dam. Vilket tidningen tycker är bra. Marcella beskrivs nämligen som ”Vacker, damig och kvar i hemmet”.

Lotten Collin rapporterar att detta har fått den feministiska rörelsen att explodera. Sociala medier har översköljts av selfies där kvinnor satiriskt fotat sej nersmutsade, stupfulla, dreglande med mera och satt rubriken ”Vacker, damig och kvar i hemmet” som rubrik.

Den latinamerikanska högern och borgerligheten har genom denna kampanj visat sitt rätta jag. Vi kan ha mycket kritik mot

regeringarna i Venezuela, Bolivia och så vidare men högers attacker mot dessa regimer handlar om att riva ned det som är positivt. Inte ens om vi gett upp allt hopp om ett parti, såsom de flesta socialister gjort om PT, kan vi stå passiv a. Högers attacker handlar om att ta den direkta politiska makten för att driva arbetare, bönder och fattiga tillbaka. Makten över ekonomin och media har de till stor del behållit, eftersom de vänsterinriktade regimerna gjort halt inför den kapitalistiska äganderätten. Nu slår kontrarevolutionen till. En socialisering av de central ekonomiska maktcentra (banker och storföretag) är ett nödvändigt steg. En revolution måste gå framåt, annars rullas den bakåt – av de krafter som denna vecka manifesterat sin vidriga natur i Brasilien.

Peter Widén

Offensiv

Dilma allt närmare riks rätt – nytt kapitel i Brasiliens politiska kris

Markus Kollbrunner

Offensiv 20/4 2016

Den brasilianska kongressens underhus röstade i söndags (den 17 april) för en riks-rättsprocess mot president Dilma Rousseff, med röstsiffrorna 367 mot 137. Processen går nu vidare till senaten som har tre veckor på sig att acceptera att inleda riks-rättsprocessen. I så fall måste Dilma lämna sin post under upp till 180 dagar och vice-presidenten Michel Temer ta över makten. Ett nytt kapitel i Brasiliens långdragna politiska kris öppnas upp.

Omröstningen föregicks av stora demonstrationer för och emot runt om i landet. Nya högergrupper mobiliserade främst medelklassen mot Dilma, medan regeringsvänliga fack och sociala rörelser mobiliserade mot vad de kallade för en ”statskupp”.

Den politiska krisen har fördjupats i takt med den ekonomiska krisen, där regeringen har blivit alltmer oförmögen att få igenom sin politik. Trots all retorik, både från de som vill fälla Dilma och de som försvarar presidenten, tar stora delar av etablissemang inte sin hand från henne för att hennes regering skulle ha genomfört en ”vänsterpolitik”. Men det är tvärtom: regeringen har genomfört en åtstramningspolitik som har hjälpt till att fördjupa den ekonomiska krisen och genomfört en rad attacker mot arbetarnas rättigheter, som a-kassa, änkepension och sjukpenning samt en rad andra åtgärder.

Faktum är att tunga representanter för etablissemang och borgerligheten var emot att inleda en riks-rättsprocess tills nyligen, då det skulle fördjupa krisen. Men regeringen har visat sig vara en förbrukad kraft för att genomföra den åtstramningspolitik som de begär och därför har de bytt ställning.

Problemet är att det politiska systemet med presidentmakt inte har en säkerhetsventil för en situation där regeringen har tappat både folkligt stöd och förmåga att få igenom sin politik i kongressen. Medan det i ett parlamentariskt system räcker med en förtroendeomröstning för att fälla regeringen, krävs det en riks rätt, där något slags brott har begåtts, för att fälla en president i Brasilien.

Medan huvuden rullar bland politiker och storföretagsledare i den stora utredningen om korrupsionsskandalen i den statliga oljejätten Petrobras, ”Operation Biltvätt”, har dock inte Dilma pekats ut som anklagad för korrupsion – ännu. Så riks-rättsfallet har baserats på att regeringen gjort otillåtna manövrer för att dölja underskottet i den federala budgeten och att presidenten via dekret ökat utgifterna trots att underskottstaket hade nåtts, vilket är långt svagare svepskäl.

Å andra sidan var majoriteten av underhusets kommission som beredde riks-rättsfallet själva under undersökning för korrupsion. För att inte tala om underhusets notoriskt korrupte talman, Eduardo Cunha, som är åtalad för korrupsion inför den federala högsta domstolen och också har ställts inför en ”etikkommission” i underhuset som ska undersöka om han ska förlora sitt mandat.

Den fördjupade krisen ledde till att råttorna började lämna det sjunkande skeppet. En viktig vändpunkt var när vice-presidenten Michel Temers parti, PMDB (ett slags centerparti), beslöt sig för att hoppa av regeringen. PMDB var PT:s (Arbetarpartiet, Dilmas och Lulas social-demokratiska parti) viktigaste allianspartner och kongressens största parti. Dilma kallade in förre presidenten Lula för att försöka hålla ihop regeringskoalitionen, men det hjälpte inte, trots löften om ministerposter och chefsposter i statliga företag och andra stora partier vände regeringen ryggen dagarna innan omröstningen.

Själva omröstningen i söndags var en makaber tillställning. Var och en av de 513 ledamöterna hade en stund för att deklarerat sin röst och de sex timmarna gjorde tydligt för alla om den låga politiska nivån hos dessa politiker som åtnjuter höga löner och en rad privilegier. De allra flesta sade sig rösta i ”guds”, ”sin familjs” och ”hemstads” namn – ofta tillägnades rösten sin mamma, pappa eller sonsonen som fyllde år!

Allt detta direktsändes i nästan alla tv-kanaler och detta hjälper utan tvekan till att sänka förtroendet för det politiska systemet ytterligare.

Det är ännu osäkert hur det hela kommer att utveckla sig. Delar av borgerligheten började redan innan omröstningen tala om att det kanske vore bäst med nyval, då Michel Temer kommer att ha ännu mindre politiskt kapital för att skapa en stabil regering. I opinionsmätningarna är det praktiskt taget lika många som vill att han ska avgå eller avsättas som önskar att Dilma ska göra det.

Hela riksprocessen kommer att ta flera månader, men det är osannolikt att Dilma kommer att kunna komma tillbaka till makten. Nu, dagarna efter omröstningen, verkar stämningen inom etablissemangen vara att ge Temer chansen att bilda en regering och se om han lyckas få ihop en fungerande koalition. Det är ingen lätt uppgift, då underhusets största parti bara har 13 procent av mandaten, vilka är fördelade bland 25 partier!

En viktig faktor kommer att vara hur de sociala rörelserna som kämpat mot riksrätten kommer att ställa sig i den nya situationen.

Krav på generalstrejk har redan börjat resas. Michel Temer, som kommer att mana till ”nationell samling”, står inför en nästintill omöjlig balansgång.

Den ekonomiska krisen gör att trycket från storföretagen är stort att attackera arbetarnas rättigheter. De allra flesta kongressledamöterna har fått sina valkampanjer finansierade av företag och det har rapporterats att företagsledare har ringt direkt till ledamöter för att se till att de röstade emot Dilma.

Å andra sidan har de regeringsvänliga facken och sociala rörelserna mobiliserat genom att måla en hotbild både om ”statskupp” och att sociala program skulle dras in om regeringen föll.

Det skulle vara politiskt självmord att skära ned på ”familjebidraget” (ett slags barnbidrag riktat till fattiga familjer), som är ett relativt billigt program som når tiotals miljoner. Men någonstans kommer regeringen att försöka skära ned för att få ned det stora budgetunderskottet, som för andra året i rad beräknas hamna på över 10 procent av BNP, om kostnaderna för statskulden räknas in.

Ovanpå allt detta fortsätter ”Operation Biltvätt” att ånga på med nya avslöjanden om korruption och häktning av politiker och företagsledare.

Nyligen läcktes en lista med hundratals politiker som har fått pengar, lagligt eller olagligt, från ett av de stora byggföretagen, Odebrecht. Ett av högerns mål är att lägga locket på, men det är inte säkert att det kommer att lyckas och alla högerpartier hotas.

Sommar-OS i Rio de Janeiro under augusti kommer att ha en liten, om någon, dämpande effekt på krisen, då det blir ytterligare en påminnelse om stora byggprojekt där en procentsats har gått till regeringspartiernas kassa. Många av de projekt som utlovade förbättrad kollektivtrafik redan innan fotbolls-VM 2014 står ännu ofärdiga. Men OS kan ge en viss respit, och i höst börjar kommunvalskampanjen – regeringen kanske kan hanka sig fram under några månader.

Det är också möjligt att PT intar en mer defensiv ställning, där de halvhjärtat går in för en kampanj för nyval och sakta börjar distansera sig från Dilma och lämna henne åt sitt öde. Om hon görs till en syndabock blir det lättare för PT och Lula att försöka putsa upp en vänster-

fasad, låta den nya regeringen ta de svåra besluten om åtstramning och sikta in sig på nästa val 2018.

Det är dock inte alls säkert att det lyckas. Lulas ställning har blivit väldigt försvagad under krisen och är inte längre en självklar vinnare. PT har drabbats av flera avhopp och under den senaste tiden har PT förlorat en tredjedel (25 av 72) av sina borgmästarplatser i São Paulodelstaten. Dessutom är de sociala rörelserna som PT styr, som fackföreningscentralen CUT, byråkratiserade.

De stora demonstrationerna som har genomförts mot riksrätten den senaste perioden har räknat med ett stöd från många som inte längre stödjer Dilma, men har velat stoppa hotet från högern. Det är dock osäkert om detta kan omvandlas till ett aktivt stöd i en valkampanj. Dilma och PT lyckades göra det under andra valomgången 2014, men kovändningen med fördjupad åtstramningspolitik efter valet ledde till en djup förtroendekris som lade grunden för den nuvarande politiska krisen.

LSR (CWI i Brasilien) har hela tiden ställt sig emot riksrätten, då vi menar att det är en manöver för att den traditionella högern ska komma till makten och öppna upp för mer åtstramningspolitik.

PSOL, det breda vänsterpartiet som LSR är med och bygger, röstade helt riktigt emot med sina sex ledamöter i underhuset, men det är viktigt att partiet nu inte tonar ned sin kritik mot PT och dess regering med hänvisning till en ”konservativ flodvåg” och överdriver hotet från höger.

Vi argumenterade emot de som på förhand krävde nyval till hela parlamentet, då det alltför mycket fokuserade på en institutionell lösning, speciellt i en situation där det inte finns ett tydligt vänsteralternativ (PSOL och den övriga vänstern är alltför svag). Vår betoning var på att bygga ett vänsterinitiativ genom kampen mot åtstramningspolitiken. Det finns ett utrymme för vänstern, vilket syns i kampen som pågår mot åtstramningspolitiken.

I till exempel Rio de Janeiro pågår en generalstrejk med 33 offentligfack mot delstatsregeringens attacker som har lett till försenade löne- och pensionsutbetalningar och hot om högre pensionsavgifter. Över 60 skolor har också ockuperats i protest mot utbildningssystemets förfall.

Nu när riksrättsprocessen är ett faktum har vi dock en ny situation som också kräver svar. Den nya regeringen Temer saknar helt legitimitet och måste bort, men även kongressen har tappat all legitimitet. Därför reser vi nu kravet på ett nyval till president och hela kongressen, vilket är något som till och med delar av borgerligheten stämmer in i.

Men till skillnad från dem menar vi också att det politiska systemet är ruttet och att valen måste ske med helt nya regler. Därför krävs en ”politisk revolution”, med åtgärder som att avskaffa senaten, förbjuda företag från att ge kampanjbidrag, rätt till att återkalla politiker, politiker på arbetarlön etcetera.

LSR reser också behovet av att ena kampen i en generalstrejk mot åtstramningspolitiken och attackerna på arbetarnas rättigheter. En ny vänster måste byggas upp, som drar lärdomarna av PT:s urartning.

Därför lägger vi också fram behovet av en enad vänster som samlar vänsterpartierna och de kämpande sociala rörelserna för att bygga ett alternativ för kampen och för det kommande valet.

Proletären

Reaktionens revansch i Brasilien

Patrik Paulov

Proletären 21/4 2016

Högeroffensiv i Latinamerika

Drevet mot Brasiliens president Dilma Rousseff är ännu ett tecken på den tuffa tid som väntar folken i Latinamerika. Det är den reaktionära och korrupta överhetens revansch mot vänsterns sociala reformer och nationella frigörelse från USA.

Omröstningen i den brasilianska kongressen slutade i nederlag för Dilma Rousseff. 367 av 513 ledamöter röstade för att ställa presidenten inför riks rätt. 137 röstade nej, bland dem ledamöterna från Rousseffs Arbetarpartiet (PT) och Brasiliens Kommunistiska Parti (PCdoB). Avgörandet om processen ska fullföljas eller avbrytas ligger nu hos senaten.

Försöket att få bort Rousseff och PT-regeringen trappades upp efter att hon i oktober 2014 vann presidentvalet för andra gången. Även om motståndarna försökt knyta henne till de många korruptions-skandalerna i landet har de inte hittat något bevis på att Dilma Rousseff berikat sig.

Anhängare till bland annat Brasiliens Kommunistiska Parti (PCdoB) och Dilma Rousseffs Arbetarpartiet demonstrerar för regeringen.

Riksrättsprocessen handlar istället om att hon inför presidentvalet påstås ha förbättrat statens finanser med hjälp av lån från statliga banker. Om det är sant så är det inget nytt i Brasilien. Det har många högerregeringar gjort tidigare.

Tittar man på vilka som driver på processen för att få bort Rousseff hittar man några av de mest reaktionära och skurkaktiga politikerna i Brasilien.

Ledamoten Jair Bolsonaro förklarade inför omröstningen i kongressen att hans röst för riks rätt tillägnas den överste som var ansvarig för tortyren av politiska fångar under militärdiktaturen. En av de som torterades var revolutionären Dilma Rousseff.

Merparten av de drygt 150 ledamöter som är brottsmisstänkta röstade ja till riks rätt. Dessa är anklagade för allt från korruption och pengatvätt till dokumentförfalskning.

Den enda orsaken till att de inte ställs inför rätta är deras parlamentariska immunitet. De har ett starkt intresse av att få stopp på granskningen av korruptionshärvan i det statliga oljebolaget Petrobras, som inletts under Rousseffs tid vid makten. Hittills är det främst personer med kopplingar till Arbetarpartiet som drabbats men skurkarna är många fler.

Ett antal ledande oppositionella finns namngivna i de så kallade Panamapapprena. Kongressens talman Eduardo Cunha, en av de mest högljudda förespråkarna för riks rätt, uppges ha smugglat undan fem miljoner dollar till hemliga bankkonton i Schweiz.

Bakom drevet mot Dilma Rousseff finns ett växande missnöje bland Brasiliens högerkrafter med vänsterpolitiken. Det socialdemokratiska Arbetarpartiet har suttit vid makten i drygt tretton år. På grund av det parlamentariska läget har partiet regerat i koalition med mindre partier till höger.

Först Lula da Silva och därefter Rousseff har fört en försiktig vänsterpolitik. Målet har varit att hålla inhemska kapitalister nöjda samtidigt som man genomför stora sociala satsningar. Fattigdomen har minskat kraftigt och antalet barn i skolan har ökat under dessa år.

Men med en krisande brasiliansk ekonomi, och med ekonomisk nedgång i omvärlden, är det uppenbart att inflytelserika delar av den brasilianska borgarklassen och dess politiska företrädare anser att tiden för kompromisser är förbi. Sociala nedskärningar, privatiseringar av statliga bolag och försämrade rättigheter för arbetarna är vad som står på den nyliberala önskelistan.

Drevet mot Rouseff handlar om mycket mer än inrikespolitik. Det utgör en del i en USA-stödd offensiv mot vänstern i hela Latinamerika. I Argentina har Washingtons man Mauricio Macri intagit presidentmakten, och i Venezuela har USA-vännerna fått majoritet i parlamentet.

Ett maktskifte i Brasilien skulle vara en ännu större seger för imperialismakten i norr.

Under Arbetarpartiets styre har Brasilien värnat sitt nationella oberoende och börjat frigöra sig från USA. Genom Brics-samarbetet har man har vänt sig mot Ryssland, Indien, Kina och Sydafrika.

Frigörelsen från USA har samtidigt möjliggjort enandeprocessen i Latinamerika och ökat handlingsutrymmet för de mer radikala krafterna i regionen, som Kuba. En ny USA-orienterad utrikespolitik i Brasilien skulle rita om Latinamerikas politiska karta.

Oavsett hur det går för Rousseff och andra vänsterregeringar så kommer en höger-vridning inte ske utan motstånd. Latinamerika har förändrats under de senaste femton åren. Erfarenheterna från de sociala striderna och dess framgångar finns kvar. Detsamma gäller den höga politiska medvetenheten och den folkliga organiseringen och aktivismen.

Det har också visat sig i Brasilien. Partier, sociala rörelser och fackföreningar har genomfört massmobiliseringar mot högerens försök att kupa till sig makten genom riks rätt.

I Brasilien väntar precis som i Argentina och Venezuela en tid av hårdande klasstrider.